

ג'ולס טראמפ: "אף טיל לא יכול להרוס את מכל האמוניה, צריך מטוס בשביל זה"

בעל השליטה בחיפה כימיקלים: "אם אצטרך לסגור את החברה, ישראל תפסיד מאות מקומות עבודה ויצוא של כ-3.5 מיליארד שקל. לא אני אסגור את החברה, זו תהיה הממשלה שתסגור אותה"

פורסם לראשונה: 08.03.2017 17:25 | עודכן ב: 08.03.2017 17:26

מאת: [אורה קורן](#)

ג'ולס טראמפ, בעל השליטה בחיפה כימיקלים, אמר היום (ד') כי הוא מוכן ואפילו נלהב לרוקן את מכל האמוניה עד 1 לאפריל, אם ייענו הצעותיה של החברה ליבוא אמוניה בדרכים שהציעה, שכולן, לדבריו, בטוחות. טראמפ הדגיש כי החלטת בית המשפט על סגירת המכל "זו החלטה טובה וניישם אותה, ככל שיתנו לי אמוניה בדרך בטוחה לעובדים ולציבור. אני מבין שזה יעלה לנו יותר, אבל אני מוכן לעשות זאת. לא נלחם בהחלטה. אבל המדינה צריכה לעשות מה שצריך. אני לא מתנגד לסגור את המכל, אם יהיו לי חלופות לעבוד עם אמוניה. הודענו לממשלה שבכל הסכם שייחתם איתנו, אם מישהו יאמר שהוא זה שרוצה לבנות את המכל, זה בסדר מבחינתנו. נרכוש ממנו ונתמוך בו, נשתף אותו בכל תוכניות העתיד שלנו". בית המשפט הורה לפני כשבוע לרוקן את מכל האמוניה של חיפה כימיקלים שבמפרץ חיפה עד ה-1 לאפריל, ולא לאפשר הגעת אניית אמוניה נוספת לישראל. המדינה תמכה בהחלטה, אולם בדיון שנערך השבוע בבג"ץ השמיעה עמדה אחרת, לפיה המכל בטוח. בג"ץ הורה למדינה לחזור תוך עשרה ימים עם עמדה מגובשת ולא לדבר בשני קולות. בינתיים, ביקשה חיפה כימיקלים מבית המשפט בחיפה לאפשר לה להחזיק 600 טונות אמוניה במכל גם לאחר ה-1 לאפריל, בנימוק שאינה יודעת כיצד לרוקן אותו בצורה בטוחה.

ברקע להתנהלות המשפטית נחשף ב-TheMarker מכתבו של מנכ"ל משרד ראש הממשלה, אלי גרונר, למשרד האוצר, בו ביקש להעניק לחברה מענק חריג של חצי מיליארד שקל כדי שתקים מפעל ליצור אמוניה בדרום. אלא שתהליך ההקמה ימשך שלוש שנים, ובחיפה כימיקלים דורשים כתנאי להשקעתה בו את המשך יבוא האמוניה להפעלת מפעליה. במשרד האוצר סרבו להתייחס למכתב. בשיחה עם TheMarker אמר טראמפ כי "כל מה שאני רוצה זה להקים מפעל בדרום ולעבוד על זה עם הממשלה". טראמפ חזר בשיחה כמה פעמים על הטענה, לפיה ההשקעות במאות מיליוני דולרים שביצע ברכישת המפעל ובהרחבתו, התבססו על הבטחה ממשלתית שלא תיפסק אספקת האמוניה. לדבריו, הוא נפגש עם שר האוצר, משה כחלון, ועם השר להגנת הסביבה, זאב אלקין, אולם בקשותיו להיפגש עם ראש הממשלה, בנימין נתניהו - נדחו. לפיכך, נועד עם מנכ"ל משרדו, אלי גרונר. "אנחנו מאמינים שהקמת מפעל חדש בדרום תעלה 350 מיליון דולר (כ-1.3 מיליארד שקל), תלוי בגודל", אמר טראמפ. "יידרשו שלוש שנים לבנות אותו."

הצענו שנשקיע חצי ושהממשלה תשקיע חצי, ואנחנו מחכים לתשובה. התנינו את ההשקעה בכך שלא נבנה את המכל אם לא נוכל להמשיך לפעול במשך שלוש שנים. אנחנו מחפשים דרכים להביא אמוניה. יש לנו כמה הצעות, שיבטיחו יבוא בטיחותי", הוסיף. על פי פרסומים קודמים, ההצעות כוללות בעיקר יבוא בכמויות קטנות יותר. על פי דו"ח פרופסורים לכימיה, שהיווה בסיס להחלטת בית המשפט על סגירת המכל, המכל אינו בטוח - ועלול להתבקע בכל מילוי עתידי וליצור אסון בקנה מידה של פצצת אטום. יתר על כן, פיצוץ אניית האמוניה עלול לגרום אסון של חמש פצצות אטום. בתשובה לשאלה אם מצבם של תושבי חיפה טורד את מנוחתו, אמר טראמפ, כי "המכל יעבור. אנחנו תומכים בזה ואנחנו שמים כסף כדי שזה יקרה. אנחנו אפילו נלהבים להוריד אותו. אני לא מומחה בטיחות לאמוניה, אבל למזלי לישראל מומחים בטחונים וכולם אומרים שזה מאוד בטוח. אף טיל לא יכול להרוס אותו, צריך מטוס לצורך זה, ואני סומך על חיל האוויר הישראלי". מקורבים לחיפה כימיקלים ציינו כי בכך ציטט טראמפ גורמי ביטחון.

לדבריו, בד בבד, שכרה חיפה כימיקלים ב-2015 את חברת המומחים הטובה בעולם, שקבעה כי המכל בטוח לשימוש. לגבי הטענה לפיה הבדיקה של אותה חברה לא היתה מספיק איכותית, לפי דו"ח המומחים לכימיה, אמר טראמפ כי "החברה עורכת מאות בדיקות באמצעים מתקדמים. כמה בדיקות עשו המומחים לכימיה?" הביקורת של טראמפ היא על המדינה, ובעיקר על משרד האוצר, שלדבריו, הוא המפתח לכל תרחיש. טראמפ אמר, כי המשרד להגנת הסביבה הבהיר לו כי יתייחס לחלופות יבוא האמוניה שלו רק לאחר שמשרד האוצר יאשר מיתווה להקמת מפעל ליצור אמוניה בנגב - ואילו פניותיה של חיפה כימיקלים להידברות עם משרד האוצר לא נענות. במשרד האוצר סרבו להתייחס לדברים.

"אם לא תהיה לנו אמוניה, יוצר מצב שבו המדינה תוציא אותנו מהביזנס ונצטרך לסגור את המפעלים", אמר. "יש לנו 11 ימי אמוניה במכל. אחר כך אולי נוכל לעבוד עם המעט שיש במפעל, ולאחר מכן כבר לא תהיה לנו עבודה". טראמפ פסל את חלופות האמוניה שהציע דו"ח המומחים, וקבע כי אינן מאפשרות יצור אמוניה בכמות ובאיכות שהמפעל צריך.

בתשובה לשאלה מדוע ביקשה חיפה כימיקלים מבית המשפט להשאיר 600 טונות אמוניה במכל לאחר ה-1 לאפריל, ועד מתי היא רוצה להשאיר את הכמות הזו, השיב כי החברה לא יודעת לרוקנו בצורה בטוחה. "המכל לא נפתח 30 שנה", אמר. "ריקון מצריך מומחיות. עד שיהיה לנו פיקוח איך לרוקן, לא נעשה זאת, כדי לא לגרום נזק". המשרד להגנת הסביבה הביא מומחה מחו"ל לריקון המכל, אולם בחיפה כימיקלים רוצים להביא מומחה גם מטעמם. "אנחנו גם רוצים להביא מומחה, כי נהיה אחראים למה שיקרה במכל".

מקורבים לנושא אמרו כי "חיפה כימיקלים רוצה לעבור בשלום את ה-1 לאפריל, כשהמכל עדיין בתיפעולה. אחרת, המכל, ששייך למדינה, יצא מידיה ולא יחזור יותר". כשנשאל מה יעשה אם עד ה-1 לאפריל לא ישמע מהממשלה תשובות, השיב כי "אם אצטרך לסגור את החברה, זה יהיה עצוב. ישראל תפסיד מאות מקומות עבודה ויצוא של כ-3.5 מיליארד שקל. זה גם לא יראה טוב בחוץ מול משקיעים זרים אחרים". לאחר מכן הוסיף כי "לא אני אסגור את החברה, זו תהיה הממשלה שתסגור אותה בחוסר המעש שלה, ותהיה אחראית למאות עובדים שישארו ללא תעסוקה".

לדבריו, ההשקעה בחיפה כימיקלים היא השקעה עסקית משמעותית ביותר עבורו. עם זאת, למרות שהוא תורם הרבה לחברה בישראל, הוא לא יאיים לעצור את התרומות, אם המפעל ייסגר. "מאמין במדינה היהודית, אבל 'סופר' מאוכזב ממנה. הכדור נמצא במגרש של כחלון".

